

ENW'R PWYLLGOR CRAFFU	CYMUNEDAU
DYDDIAD Y CYFARFOD	1 Hydref 2014
TEITL	Adolygiad Parcio
AWDUR	Aled Davies, Pennaeth Adran Rheoleiddio Cynghorydd W Gareth Roberts
AELOD CABINET	Cyng. W. Gareth Roberts
PWRPAS	I ofyn barn y Pwyllgor am opsiynau ac i wneud cynigion i reoli parcio yng Ngwynedd

1. CEFNDIR

- 1.1 Mae polisïau a gweithdrefnau parcio Cyngor Gwynedd wedi aros yr un fath fwy neu lai ers 2007. Mae hi felly yn hen bryd iddynt gael eu hadolygu er mwyn asesu p'un a yw'r trefniadau rheoli cyfredol yn cwrdd ag anghenion y Cyngor ac anghenion y Cymunedau y mae'n eu cynrychioli. Roedd gofyn hefyd adolygu priodoldeb y strwythur ffioedd presennol.
- 1.2 Mae'r trefniadau rheoli parcio cyfredol, a syniadau ac opsiynau ar gyfer y dyfodol wedi eu trafod yn anffurfiol mewn nifer o gyfarfodydd dros y deunaw mis diwethaf. Bu i'r trafodaethau hynny gael eu harwain gennyf fel Aelod Cabinet er mwyn sefydlu blaenoriaethau, cyfeiriad ac ystyried gwaith ymchwil a wnaed. Roedd y gwaith hefyd yn asesu sut gaiff parcio ei reoli mewn Siroedd eraill.
- 1.3 Bu i'r Pwyllgor Craffu drafod y mater yn eu cyfarfod 10 Rhagfyr, 2013 Bryd hynny gofynnodd y Pwyllgor i mi adrodd yn ôl pan oedd y gwaith yn fwy aeddfed a phan y byddai egwyddorion, blaenoriaethau, opsiynau a chynigion pendant wedi eu datblygu.

2. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 2.1 Pwrpas yr adroddiad hwn yw ystyried agweddau o reoli parcio ac ystyried opsiynau ar sut y gellir eu rheoli yn y dyfodol yn unol â dyheadau'r Awdurdod. Gwnaed argymhellion ar bob agwedd y rhoddwyd ystyriaeth iddi, gan roi rhesymeg pam y dylid mabwysiadu'r opsiwn ac amlinellwyd yr effeithiau ariannol ac amgylcheddol posib, a'r effaith bosib ar yr economi leol.

- 2.2 Byddwn y cyntaf i gydnabod bod parcio yn medru bod yn fater cynhennus ac fod cynigion ar gyfer rheoli parcio yn medru ysgogi teimladau cryf o bersbectif personol a lleol. Fodd bynnag, rhaid edrych ar y darlun sirol ac mae adolygu'r trefniadau yn anorfod o ran cynaliadwyedd ariannol yn y cyfnod heriol hwn o ran cyllidebau'r awdurdod er i sicrhau bod ein trefniadau rheoli ymarferol yn effeithiol ac yn effeithlon.
- 2.3 Mae'r adroddiad yn canolbwyntio ar egwyddorion ac opsiynau a cyn i mi ddatblygu ac adrodd ar gynigion pendant i'r Cabinet, byddwn yn gwerthfawrogi mewnbwn a barn y Pwyllgor Craffu ar y materion yma. 'Rwyf yn derbyn na fydd rhai o'r cynigion at ddant pawb ond credaf fod yr hyn yr wyf yn ei gyflwyno yn gosod cyfeiriad a chyd-destun ar gyfer rheoli parcio yn gytbwys ac effeithiol yng Ngwynedd yn y dyfodol.
- 2.4 Wrth gwrs, os nad yw ambell i opsiwn neu gynnig yn apelio, byddwn yn awyddus iawn clywed a deall syniadau aelodau'r Pwyllgor ar gynigion amgen yn enwedig o gadw mewn cof yr angen i sicrhau bod y gwasanaeth parcio yn gwneud ei gyfraniad tuag at arbedion y Cyngor, boed hynny trwy weithio yn effeithiol neu/ac trwy gynnydd ffrydiau incwm.
- 2.5 Mae'r prif benawdau a ystyriwyd fel a ganlyn:
- Meini prawf ar gyfer Dynodiadau Arhosiad Byr ac Arhosiad Hir, a pharcio am ddim ym meysydd parcio oddi ar y stryd y Cyngor.
 - Meini prawf ar gyfer bandio Dinasoedd, Trefi a Phentrefi
 - Cynigion ar gyfer y strwythur ffioedd parcio ceir
 - Cynigion i feysydd parcio ychwanegol ddod yn feysydd parcio talu ac arddangos
 - Cynigion / opsiynau ar gyfer parcio yn ystod cyfnod y Nadolig
 - Cynnig / opsiynau ar gyfer deiliaid y Bathodyn Glas
 - Cynnig ar gyfer ffioedd parcio ar y stryd
 - Cynnig ar gyfer parcio Bysus / Bysus Gwyliau
 - Tocynnau parcio blynyddol
 - Cynnig ar gyfer parcio i Breswylwyr
 - Cynnig ar gyfer rheoli gollyngiadau parcio
 - Rheoli meysydd parcio preifat
 - Cynlluniau peilot arfaethedig
 - Materion heb eu datblygu a'r rhesymau
 - Ystyriaethau ar gyfer y dyfodol

3. MEINI PRAWF AR GYFER DYNODIADAU ARHOSIAD BYR AC ARHOSIAD HIR, A PHARCIO AM DDIM YM MEYSYDD PARCIO ODDI AR Y STRYD Y CYNGOR.

- 3.1 O'r 46 meysydd parcio sy'n eiddo i'r Cyngor ac sy'n cael eu rheoli gan y Gwasanaeth Trafnidiaeth, mae 17 wedi eu dynodi fel meysydd parcio Arhosiad Byr, 29 fel Arhosiad Hir ac mae 68am ddim. Nid oes meini prawf pendant wrth gategoreiddio'r meysydd parcio hyn i gefnogi'r dynodiad, ac yn aml iawn mae'n ddibynnol ar amgylchiadau hanesyddol. Yn gyffredinol fodd bynnag, y meysydd parcio Arhosiad Byr yw'r rheini sydd wedi eu lleoli'n agosach at ganol trefi, ac mae'r rhai Arhosiad Hir ymhellach i ffwrdd. Nid oes meini prawf

penodol ar gyfer dynodi meysydd parcio am ddim, ac o'r herwydd mae sawl anghysondeb wedi deillio o hyn.

3.2 Mae ymchwil yn dangos bod gosod meini prawf ar gyfer dynodi meysydd parcio yn sicrhau cysondeb a thegwch. Yn fwy na hyn, mae'n gwneud i ni gwestiynu beth yw ein gofynion o barcio arhosiad Byr a Hir.

3.3 Mae'r meini prawf a restrir isod yn rhan o'r datrysiad ar gyfer cyflawni rheolaeth barcio dda. Mae dynodiad meysydd parcio'n bwysig, ond mae math y ganolfan hefyd yn bwysig, a sonnir am hyn yn y meini prawf arfaethedig ar gyfer bandio Dinasoedd, Trefi a Phentrefi yn Adran 4 yr adroddiad hwn. Bydd cyfnod yr arhosiad ac anogaeth / cymhelliant i aros yn yr ardal am fwy o amser yn cael eu trafod dan y strwythur ffioedd parcio sydd wedi'i gynnwys yn adran 5 yr adroddiad hwn.

3.4 Mae'r meini prawf arfaethedig er mwyn dynodi parcio arhosiad Byr a Hir fel a ganlyn:

Bydd meysydd parcio sydd o fewn 50 metr i Ganol Trefi yn cael eu dynodi'n feysydd parcio Arhosiad Byr tra bydd eraill yn y categori Arhosiad Hir.

4. MEINI PRAWF AR GYFER BANDIO DINASOEDD, TREFI A PHENTREFI

4.1 Mae'r cytundeb blaenorol fod bandio canolfannau Gwynedd yn ffordd synhwyrol a theg o bennu ffioedd parcio ceir wedi arwain at gynnal mwy o ymchwil i'r meini prawf sy'n cael eu defnyddio ar gyfer hyn mewn llefydd eraill. Mae maint yr ardal fanwerthu, p'un a yw'r ganolfan yn ardal dwristiaid ac ati, bellach yn cael eu cynnwys wrth ystyried bandio.

4.2 Mae'r meini prawf bandio arfaethedig ar gyfer canolfannau Gwynedd fel a ganlyn:

Bandio	Meini Prawf
Band 1	Rhwng 350 a 500 o siopau manwerthu
Band 2	Rhwng 100 a 350 o siopau manwerthu + prif drefi marchnad
Band 3	Rhwng 50 a 100 o siopau manwerthu + trefi a phentrefi sy'n cael eu heffeithio gan y tymor gwyliau, canolfannau arfordirol, hanesyddol a hamdden/adloniant.
Band 4	Rhwng 20 a 50 o siopau manwerthu NEU drefi a phentrefi sy'n cael eu heffeithio gan y tymor gwyliau, canolfannau arfordirol, hanesyddol a hamdden/adloniant.
Band 5	Llai nag 20 o siopau manwerthu

5. CYNIGION AR GYFER Y STRWYTHUR FFFIOEDD PARCIO CEIR

5.1 Mae trafodaethau a phapurau blaenorol wedi amlinellu'n glir y gall rheolaeth barcio effeithiol gynnal yr economi leol, a bod potensial iddo ddatblygu'r economi leol hefyd. Yn amlwg, mae datblygu'r economi leol yn ddyhead sylfaenol gan Gyngor Gwynedd, ac o'r herwydd mae'r strwythur ffioedd parcio wedi'i ddylunio gan gadw'r agweddau allweddol a ganlyn mewn cof:

- Cyfleusterau Arhosiad Byr i fod am gyfnod aros byr yn unig gydag uchafswm amser aros i annog trosiant busnes. Mae'r meysydd parcio hyn yn bennaf ar gyfer pobl sydd eisiau delio gydag un neu ddau o faterion busnes ac sydd angen gwneud hynny'n gyflym.
- Cyfleusterau Arhosiad Hir i fod yn fforddiadwy am gyfnodau hirach i annog y rheini nad ydynt ar unrhyw frys i aros yn y ganolfan am gyfnodau hirach o amser.
- Strwythur ffioedd sy'n hawdd i bawb ei ddeall.
- Pennu ffioedd sy'n rhesymol ac yn hawdd i'w talu
- Pennu ffioedd am gyfnodau o 24 awr i osgoi dryswch
- Cynnig peth cyfle am barcio am ddim yn ystod cyfnodau tawel i hybu llawer o fasnachu ar y stryd

5.2 Gweler isod y tablau strwythur ffioedd a ddyluniwyd i fodloni'r meini prawf hyn:

Band 1

Meysydd Parcio Arhosiad Byr: Dim aros am fwy na 3 awr

1 awr	£1.00	Oriau Gorfodaeth: 08:00 – 18:00
2 awr	£2.00	
3 awr	£3.00	

Meysydd Parcio Arhosiad Hir: Hefyd ar gael i ddeiliaid tocyn blynyddol.

Nid yw'r newidiadau sy'n cael eu cynnig yn wahanol i'n cyfnod tâl cyfredol ac nid ydynt yn effeithio ar delerau ac amodau i ddeiliaid tocynnau parcio blynyddol o ran y ddarpariaeth arhosiad hir.

Dim amrywiaethau tymhorol

Hyd at 4 awr	£2.00	Cyfnod gorfodaeth: 24 awr y dydd
Hyd at 8 awr	£3.00	
Hyd at 12 awr	£4.00	
Hyd at 24 awr (yn cario o un dydd i'r nesaf)	£5.00	

Band 2

Meysydd Parcio Arhosiad Byr: Dim aros am fwy na 3 awr

1 awr	£1.00	Oriau Gorfodaeth: 10:00 – 16:30
2 awr	£2.00	
3 awr	£3.00	

Meysydd Parcio Arhosiad Hir: Hefyd ar gael i ddeiliaid tocyn blynyddol.

Nid yw'r newidiadau sy'n cael eu cynnig yn wahanol i'n cyfnod tâl cyfredol ac nid ydynt yn effeithio ar delerau ac amodau i ddeiliaid tocynnau parcio blynyddol o ran y ddarpariaeth arhosiad hir.

Dim amrywiaethau tymhorol

Hyd at 4 awr	£2.00	Cyfnod gorfodaeth: 24 awr y dydd
Hyd at 8 awr	£3.00	
Hyd at 12 awr	£4.00	
Hyd at 24 awr (yn cario o un dydd i'r nesaf)	£5.00	

Band 3

Arhosiad Byr: Dim aros am fwy na 3 awr

Haf		
1 awr	£1.00	Oriau Gorfodaeth 8:00 – 18:00
2 awr	£2.00	
3 awr	£3.00	
Gaeaf		
1 awr	£1.00	Oriau Gorfodaeth 10:00:00 – 16:30:00
2 awr	£2.00	
3 awr	£3.00	

Arhosiad Hir: Hefyd ar gael i ddeiliad tocyn a bydd yn destun gorfodaeth 24 awr.

Haf		
Hyd at 4 awr	£3.00	Oriau Gorfodaeth: 24 awr
Hyd at 8 awr	£4.50	
Hyd at 12 awr	£6.00	
Hyd at 24 awr	£7.50	
Gaeaf		
Hyd at 4 awr	£2.00	Oriau Gorfodaeth: 24 awr
Hyd at 8 awr	£3.00	
Hyd at 12 awr	£4.00	
Hyd at 24 awr	£5.00	

Band 4

Arhosiad Hir: Hefyd ar gael i ddeiliaid tocyn blynyddol.

Hyd at 4 awr	£1.00	Cyfnod gorfodaeth: 24 awr
Hyd at 8 awr	£2.00	
Hyd at 12 awr	£3.00	
Hyd at 24 awr (yn cario o un dydd i'r nesaf)	£4.00	

Band 5

Parcio Am Ddim

5.3 Pwysleisiaf mai awgrymiadau dechreuol yw'r ffioedd arfaethedig a nodir ymhob band. Bydd rhaid ystyried y mater ymhellach yng nghyd-destun yr achos busnes byddaf yn ei ddatblygu wedi i benderfyniad ar opsiynau dewisol gael ei wneud.

6. CYNNIG AR GYFER PARCIO YN YSTOD CYFNOD Y NADOLIG

6.1 Mae nifer o opsiynau ar gyfer ymdrin â pharcio'n ystod y Nadolig, sy'n amrywio o wneud dim byd o gwbl i gynnig parcio am ddim fyddai'n costio tua £100,000 y flwyddyn i'r Cyngor. Yr hyn sy'n bwysig wrth ystyried y mater hwn yw fod y cynnig wirioneddol yn bodloni'r hyn sydd ei angen, sef denu siopwyr i Ddinas a Threfi Gwynedd i siopa yn ystod y cyfnod sy'n arwain at y Nadolig.

6.2 Eto, rhaid i'r cynnig fod yn glir ac yn hawdd i'w deall. Ar ôl y trefniadau a roddwyd ar waith yn ystod Nadolig 2013, dosbarthwyd holiaduron a nododd y rhan fwyaf o fusnesau a siopwyr eu bod yn credu fod y trefniadau wedi bod yn fuddiol, ac felly'n llwyddiannus. Cynigir felly bod y trefniadau hyn yn cael eu mabwysiadu am y ddwy flynedd nesaf a'u monitro. Dylai'r canfyddiadau gael eu hadolygu wedi i hynny a'u haddasu ar gyfer y blynyddoedd. Mae'r trefniadau a gynigir ar gyfer parcio yn ystod cyfnod y Nadolig fel a ganlyn:

Cynnig	Amcangyfrif o'r Gost (£)
Am ddim o'r penwythnos cyn yr wythnos lawn gyntaf yn arwain at wythnos y Nadolig. Ffioedd yn cael eu codi eto o 27 Rhagfyr ymlaen	Hyd at £40,000.00

7. CYNNIG I FEYSYDD PARCIO YCHWANEGOL DDOD YN FEYSYDD PARCIO TALU AC ARDDANGOS

7.1 Pe bai rhywun yn dilyn y meini prawf a argymhellir ar gyfer dynodi meysydd parcio Arhosiad Byr, Arhosiad Hir a pharcio am ddim (adran 3), a'r meini prawf a argymhellir ar gyfer bandio (adran 4), byddai hyn yn golygu bod 1,463 o gyfleusterau parcio ychwanegol yn dod yn feysydd parcio talu ac arddangos, a dylai hyn greu refeniw ychwanegol yn flynyddol.

7.2 Bwriedir defnyddio amcangyfrifon incwm yn seiliedig ar ddadansoddiad sensitifrwydd i sefydlu'r refeniw ychwanegol mwyaf tebygol o'r meysydd parcio hyn wrth ddatblygu yr achos busnes:

Arfon	Dyn.	Bandio	Llefyd
Safle Shell, Caernarfon	Hir	2	160
Dau faes parcio ar Lôn Glan Môr, Hiracl, Bangor	Hir	4	20 + 50
Cae Star, Bethesda	Byr	3	55
Pant Dreiniog, Bethesda	Hir	3	70
Prif Faes Parcio, Groeslon, Caernarfon	Hir	5	40
Prif Faes Parcio, Talysarn, Caernarfon	Hir	5	100
Prif Faes Parcio, Penygroes	Hir	4	80
Dwyfor	Dyn.	Bandio	Llefyd
Maes parcio ger tafarn y Black Lion, Pwllheli	Hir	2	63
Penmount, Pwllheli	Hir	2	59
Traeth y De, Pwllheli	Byr	2	15
Cefn Stryd Lombard, Porthmadog	Hir	2	30
Borth y Gest, Porthmadog	Hir	2	60
Cei Bach, Porthmadog	Hir	2	18
Abereistedd, Cricieth	Hir	3	20
Maes Parcio, Porth Neigwl	Hir	4	25
Afonfawr, Penllech, Pen Llŷn	Hir	4	40
Glan Pwll, Nefyn	Hir	4	50
Y Ddôl, Nefyn	Hir	4	50
Trefor	Hir	5	20
Maes parcio'r traeth, Trefor	Hir	4	60
Colwyn Banc, Beddgelert	Hir	4	50
Meirionnydd	Dyn.	Bandio	Llefyd
Sgwâr Talbot, Barmouth	Byr	2	40
Neuadd Dyfi, Aberdyfi	Hir	3	30
Castle Hotel, Harlech	Byr	3	25
Rhodfa'r Môr, Tywyn	Hir	3	114
Cae Bach, Tywyn	Hir	3	60
Prif Faes Parcio, Penrhyndeudraeth	Hir	4	40
Prif Faes Parcio, Trawsfynydd	Hir	4	19

7.3 Dylid nodi bod angen buddsoddiad cyfalaf i gyflwyno cyfleusterau talu ac arddangos yn y meysydd parcio ychwanegol hyn er mwyn gosod y cyflenwad trydan angenrheidiol, y peiriannau a'r arwyddion. Mae'r amcangyfrifir o gost eitemau unigol i addasu meysydd parcio fel a ganlyn:

Disgrifiad	£
Cyflenwi a gosod un peiriant talu ac arddangos (fesul 50 o lefydd)	3,200
Arwyddion a llinellau	1,700
Cost Trydan (blynyddol)	400
Costau Cyfreithiol (Gorchmynion Traffig, Ymgynghori a Hysbysebu)	1,500

7.4 Gallai y gost o addasu meysydd parcio unigol fod hyd at £20,000. Mae amcangyfrif dechreuol o'r cyfalaf angenrheidiol i gyflawni yr holl newidiadau tua £400,000. Mae referniw cynnal a rheoli blynyddol hefyd yn ystyriaeth yn yr achos busnes. Os gweithredir hyn byddai y gwaith yn cael ei raglennu dros 2 neu 3 blwyddyn ariannol .

8. CYNNIG / OPSIYNAU AR GYFER DEILIAID Y BATHODYN GLAS

8.1 Cafwyd ymgynghoriad cychwynnol ar yr opsiynau sydd ar gael i ddelio â'r ddarpariaeth barcio ar gyfer deiliaid y bathodyn glas. Mae'r opsiynau fel a ganlyn yn fras:

- Parcio am ddim i ddeiliaid bathodyn glas mewn meysydd parcio talu ac arddangos (fel y sefyllfa bresennol)
- Parcio am ddim mewn cyfleusterau Arhosiad Hir yn unig
- Parcio am ddim am gyfnod cyfyngedig
- Cyflwyno system docynnau
- Codi'r un ffi â defnyddwyr eraill ar ddeiliaid bathodyn glas

8.2 Yr argymhelliad o'r ymgynghoriad oedd mabwysiadu system docynnau. Roedd hyn yn ddibynnol ar y ffaith y dylai'r referniw a gynhyrchir o'r tocynnau a gyflwynir gael ei 'ddiogelu' a'i ddefnyddio i wella cyfleusterau mynediad yn gyffredinol ar strydoedd.

8.3 Amcangyfrifwyd y byddai'n cymryd chwe mis i ddatblygu cynllun o'r fath, a byddai'r referniw blynyddol a gynhyrchir (yn seiliedig ar docyn yn costio £30 y flwyddyn bryd hynny) hyd at £30,000 y flwyddyn. Byddai rhaid ail edrych ar bris tocyn blynyddol eto os penderfynir symud ymlaen gyda'r opsiwn yma.

8.4 Dylid nodi y bydd angen asesiad effaith cydraddoldeb llawn ac ymgynghoriad pellach cyn gweithredu cynllun o'r fath. Gall hyn gymryd rhwng 9 a 12 mis i'w gwblhau ar gyfer y Sir gyfan.

8.5 Mae gweithdrefnau cyfredol Cyngor Gwynedd yn golygu nad yw deiliaid Bathodyn Glas yn cael eu cosbi'n ariannol am eu trosedd gyntaf os ydynt yn torri'r gweithdrefnau parcio. Mae hyn yn costio tua £22,000.00 y flwyddyn i'r awdurdod.

8.6 Cynigir na ddylid cael trefniant o'r fath, ac y dylid ymdrin ag achosion pan fo deiliaid bathodyn glas yn mynd yn groes i'r gweithdrefnau parcio yn yr un modd ag achosion eraill.

9. CYNNIG AR GYFER FFI OEDD PARCIO AR Y STRYD

9.1 Mae sgôp yn bendant am godi tâl am barcio ar y stryd mewn Dinasoedd, Trefi a chanolfannau eraill. Gall hyn greu referniw, ond mewn rhai achosion, gallai hefyd beri effaith andwyol ar yr economi leol, yn enwedig i'r rheini sydd eisiau 'pigo i mewn' i siopau wrth fynd heibio.

- 9.2 Mae'r ymchwil a gyflwynwyd yn flaenorol yn amlinellu'n glir bod rheolaeth barcio effeithiol yn golygu bod cymysgedd dda o barcio tymor byr am ddim ynghyd â chyfleusterau a reolir ar gyfer y rheini sy'n dymuno treulio cyfnodau hwy yn y canolfannau. Felly, mae baeau aros cyfyngedig sy'n darparu cyfleuster parcio am ddim am gyfnodau byr mewn canolfannau yn swyddogaeth hanfodol ar gyfer y bobl hynny sy'n dymuno pigo i mewn yn sydyn i siopa neu ar fusnes, ac mae'n cefnogi'r economi leol.
- 9.3 Fodd bynnag, mae rhai ardaloedd fyddai'n elwa o ffioedd parcio ar y stryd fel modd o reoli'r stryd yn effeithiol. Mae gan Wynedd ddarpariaethau o'r fath eisoes ar y Promenâd yn Abermaw ac ym Mhen-y-Gwryd. Mae ardaloedd o'r fath yn ategu'r cyfleusterau parcio oddi ar y stryd sydd ar gael ac maent yn helpu i sicrhau cydbwysedd da o barcio ar y stryd ac oddi ar y stryd lle nad oes angen unrhyw barcio tymor byr.
- 9.4 Mae'r tabl isod yn amlinellu'r lleoliadau a argymhellir, nifer y llefydd a'r refeniw a amcangyfrifir ar gyfer cyfleusterau parcio ar y stryd.

Lleoliad	Llefydd
Ffordd y Cob, Pwllheli	37
Promenâd, Pwllheli	168
Promenâd, Tywyn	102

Cyfanswm Llefydd
307

10. CYNNIG AR GYFER PARCIO BYSUS / BYSUS GWYLIAU

- 10.1 Mae denu Bysus Teithiau Gwyliau i ganolfannau twristiaeth Gwynedd yn bwysig iawn i'r economi leol. Mae'n bwysig hefyd cefnogi'r bysus hynny wrth ddarparu cyfleusterau parcio digonol, sydd â digon o arwyddion, a byddai manau parcio arbennig i fysis gwyliau yn sicrhau bod llefydd ar gael i'r rheini sy'n dymuno ymweld â'r cyrchfannau twristiaeth allweddol.
- 10.2 Mae darparu a neilltuo llefydd i fysis gwyliau mewn meysydd parcio yn golygu y byddai angen aberthu rhai llefydd parcio ceir, ac felly byddai'n arwain at golli rhywfaint o incwm. Felly mae'n rhesymol codi ffi barcio ar fysis sy'n ymweld.
- 10.3 Mae'r tabl isod yn amlinellu'r ffioedd a argymhellir ar gyfer parcio bysus gwyliau mewn cyfleusterau Arhosiad Hir yn unig oddi mewn i'r pedwar band a argymhellir:

Ffioedd
£3.00 Hanner Diwrnod - £4.00 Diwrnod Llawn

Lleoliad	Llefydd
Safle Shell, Caernarfon	8
Maes parcio Y Maes, Cricieth	2
Iard yr Orsaf, Porthmadog	7
Y Grin, Bala	9
Maes parcio Black Patch, Abermaw	10
Sgwâr Diffwys, Blaenau Ffestiniog	2
Maes parcio Min y Don, Harlech	6
Maes parcio'r Marian, Dolgellau	2

Cyfanswm Llefydd
46

*** Yn seiliedig ar gapasiti o 30%

11. CYNNIG AR GYFER TOCYNNAU PARCIO BLYNYDDOL

- 11.1 Mae'r polisi a'r ffioedd cyfredol ar gyfer tocynnau parcio blynyddol wedi bod mewn lle ers yr adolygiad parcio llawn diwethaf yn 2007. Mae'r nifer sy'n prynu tocyn blynyddol yn syfrdanol o isel o ystyried y gwerth am arian mae'r tocyn yn ei gynnig, gyda thua 1200 o drigolion Gwynedd yn prynu tocyn yn flynyddol am £100. Mae'r pris am docyn i'r rheini sy'n byw tu allan i Wynedd yn £200, ac mae'r nifer yn ofnadwy o isel, tua 29 o docynnau'n flynyddol.
- 11.2 Nid yw'r nifer isel o docynnau blynyddol a brynir yn broblem mewn gwirionedd o ran gweithrediad a rheolaeth parcio yng Ngwynedd. Fodd bynnag, mae'n gynnig da, a gallai elwa o well marchnata. Mae'n debyg nad yw'r ffioedd gwahanol i'r rheini sy'n byw tu allan i Wynedd yn annog pobl i brynu'r tocynnau blynyddol, a hwyrach ei fod yn cael ei weld yn rhywbeth plwyfol.
- 11.3 Mae dwy elfen i'r cynnig o ran tocynnau blynyddol:
- 11.3.1 Gwella'r marchnata ar gyfer y tocynnau blynyddol i annog mwy o bobl i'w prynu a'u hyrwyddo fel newyddion da.
 - 11.3.2 Gwneud i ffwrdd â'r ffioedd gwahanol i drigolion Gwynedd a phobl nad ydynt yn drigolion Gwynedd, a gosod ffi flynyddol o £100 i bawb.
 - 11.3.3 Gan nad yw ffi y tocyn wedi codi ers 2007 byddai rhaid edrych yn fanwl ar lefel y ffi fel rhan o'r achos busnes.

12. CYNNIG AR GYFER PARCIO I BRESWYLLWYR

- 12.1 Roedd y polisi parcio preswylwyr cyfredol yn angenrheidiol er mwyn i'r Cyngor allu adennill ei gostau wrth fabwysiadu cynllun parcio i breswylwyr mewn unrhyw leoliad. Yn fras mae'r cynllun hwn yn caniatáu i breswlydd gael tocyn am hyd at ddau gar. Cost presennol hyn yw £50 am y car cyntaf a £80 am yr ail gar. Cafwyd rhai cynlluniau parcio llwyddiannus i breswylwyr yng Ngwynedd, ac mae rhai ardaloedd wedi gwrthod cyflwyno'r cynllun ar ôl ymgynghori.
- 12.2 Cynigir cadw'r polisi hwn fel y mae oherwydd mae'r cydbwysedd i'w weld yn gywir ar hyn o bryd rhwng y niferoedd a'r ffioedd. Nid yw'r ffi wedi codi ers sefydlu'r cynlluniau ac felly bydd rhaid adolygu'r ffi fel rhan o ddatblygu'r achos busnes.

13. CYNNIG AR GYFER RHEOLI GOLLYNGIADAU PARCIO

- 13.1 Mae gollyngiadau parcio yn docynnau tymor byr a roddir i gwmnïau neu unigolion sydd angen gwneud gweithgareddau sy'n golygu bod rhaid iddynt barcio mewn ardaloedd sydd â chyfyngiadau parcio. Mae ffi ddyddiol/wythnosol i hyn, ac ar hyn o bryd mae'n £20.00 ar gyfer 7 diwrnod olynol. Mae ffi ar gyfer cwmnïau sy'n defnyddio safleoedd megis canol dinas Bangor a'r Maes yng Nghaernarfon ar gyfer byrddau a masnachu yn £200.00.
- 13.2 Y cynnig ar gyfer rheoli gollyngiadau parcio yw cadw'r trefniadau fel y maent nawr. Fodd bynnag, bwriadaf adolygu'r ffioedd i adlewyrchu chwyddiant a chostau gweinyddol.

14. RHEOLI MEYSYDD PARCIO PREIFAT

- 14.1 Mae'r Gwasanaeth Trafnidiaeth wedi bod yn llwyddiannus wrth ddenu ac ymgymryd â gweithrediadau rheoli gan gynnwys gorfodaeth, archwiliadau, cynnal a chadw a chasglu arian o nifer o feysydd parcio preifat. Mae manylion y safleoedd a reolir a'r nifer a'r incwm blynyddol fel a ganlyn:

Lleoliad	Comisiwn	Llefydd
Ysbyty Gwynedd, Bangor	Rheoli a Gorfodaeth	1,867
Maes Parcio Menai, Bangor	Rheoli a Gorfodaeth	403
Y Galeri, Caernarfon	Rheoli a Gorfodaeth	20
Ysbyty Alltwen, Tremadog	Gorfodaeth	140
Lon y Felin, Felinheli	Gorfodaeth	41
Maes parcio CADW, Harlech	Gorfodaeth	TBC
Y Clinig, Pwllheli	Gorfodaeth	25

Cyfanswm Llefydd
2,496

- 14.2 Mae amrywiadau yn sgôp y gweithgareddau a threfniadau ariannol y cyrff sydd wedi comisiynu Cyngor Gwynedd i ddarparu'r gwasanaethau hyn. Mae hyn yn anorfod ar gyfer diwallu costau gorfodaeth a gweinyddol i ymateb i anghenion y trefeddiawyr dan sylw mewn cytundebau unigol.
- 14.3 Mae contractio gyda chyrff preifat / cyhoeddus i reoli parcio ceir yn amlwg yn gyfle i greu incwm, ond dylai'r trefniadau a'r ffioedd gael eu hadolygu'n rheolaidd a'u monitro yn erbyn gwir gostau rheoli'r asedau. Bydd hyn yn sicrhau nad yw'r gweithgareddau yn costio mwy i'r Awdurdod na'r hyn mae'r ffioedd yn eu cynhyrchu.
- 14.4 Y cynnig yw parhau gyda'r trefniadau cyfredol ond monitro'r gwir gostau i'r Cyngor o gynnal y gweithgareddau hyn ar ran cyrff/cwmnïau allanol a gweithredu ar unrhyw sefyllfa sy'n creu colled ariannol trwy ail drafod neu derfynu'r cytundeb.

15. CYNLLUNIAU PEILOT ARFAETHEDIG

15.1 Talu heb Arian Parod:

- 15.1.1 Mae peiriannau talu ac arddangos yr awdurdod yn ei gwneud yn ofynnol i'r rheini sy'n eu defnyddio dalu gydag arian mân, ac nid ydynt yn rhoi newid os na chaiff y swm cywir ei roi yn y peiriant. Mae hyn wedi bod yn destun sylw negyddol yn y wasg.
- 15.1.2 Mae costau blynyddol o thua £36,450 i gwmni preifat wagio'r arian mân mewn peiriannau talu ac arddangos yn flynyddol.
- 15.1.3 Cafwyd rhai achosion lle mae pobl wedi torri i mewn i beiriannau talu ac arddangos a dwyn yr arian, gan felly beri colled ariannol, a cholled refeniw am gyfnod wedi hynny oherwydd bod y peiriannau wedi torri ac felly'n methu cael eu defnyddio.
- 15.1.4 Mae'r strwythur ffioedd newydd a gynigir yn Adran 5 yn gwneud y sefyllfa'n haws i ddefnyddwyr, gan fod y ffioedd am gyfnodau yn fwy cyfan i £1 lawn, fodd bynnag, ni fydd hyn yn caniatáu cynnydd graddol pellach mewn ffioedd parcio yn y dyfodol yn unol â chwyddiant ac ati.
- 15.1.5 Y cynnig yw treialu rhai opsiynau di-arian drwy gyflwyno peiriannau talu ac arddangos lle gall pobl dalu gyda chardiau credyd / debyd neu hyd yn oed trwy eu ffôn. Ar ôl treialu ac ymchwilio'n bellach i'r dechnoleg sydd ar gael a'r costau cysylltiedig, gellid cyflwyno'r peiriannau newydd yn raddol dros gyfnod o amser wrth i'r peiriannau talu ac arddangos cyfredol ddod i ddiwedd eu hoes weithredol.

16. MATERION HEB EU DATBLYGU AR ÔL YR YMGYNGHORIAD CYCHWYNNOL A'R RHESYMAU

16.1 Talu wrth adael

16.1.1 Derbynnir y gall trefniant talu wrth adael roi hyblygrwydd i'r rheini sy'n parcio i aros mewn canolfannau am gyfnodau hirach na'r disgwyl heb fod ofn derbyn tocyn parcio.

16.1.2 Mae costau gosod a chynnal a chadw (ar alw) sylweddol ynghlwm â threfniadau talu wrth adael ac, oherwydd y galw am amser staff ac adnoddau ariannol mae'r opsiwn hwn wedi'i ddiystyru ac nid yw wedi'i ddatblygu fel rhan o'r adolygiad hwn. Hefyd, byddai gosod a gweithredu system talu wrth adael yn effeithio ar gerbydau yn mynd i mewn ac allan o feysydd parcio ble bo "trosiant" llefydd parcio yn sylweddol. Yn ogystal, byddem yn colli llefydd parcio er mwyn gwneud lle i osod a gweithredu system o'r fath.

16.2 Adnabod platiau rhif yn awtomatig

16.2.1 Mae'r dechnoleg hon yn gadael i Swyddogion Gorfodaeth Sifil ddefnyddio technoleg camera i sefydlu p'un a yw cerbydau penodol wedi talu ac arddangos ym meysydd parcio oddi ar y stryd y Cyngor.

16.2.2 Byddai angen buddsoddiad sylweddol er mwyn sicrhau bod system o'r fath yn cael ei gweithredu'n llwyddiannus. Byddai'n rhaid newid y peiriannau talu ac arddangos i fath lle byddai'n rhaid rhoi plât rhif y cerbyd i mewn. Byddai angen cadw cronfa ddata ganolog hefyd i wirio'r data a gasglwyd mewn meysydd parcio.

16.2.3 Oherwydd costau cyfalaf sylweddol yn gysylltiedig â sefydlu'r system gymhleth hon, diystyriwyd yr opsiwn hwn ac ni chafodd ei ddatblygu ymhellach fel rhan o'r adolygiad hwn.

16.3 Gorfodaeth TCC

16.3.1 Gellir defnyddio gorfodaeth TCC i orfodi tramgwyddau parcio mewn ardaloedd lle mae TCC yn weithredol e.e. amgylchedd Stryd Fawr. Byddai'r rheini sy'n mynd yn groes i'r gorchymyn parcio yn derbyn hysbysiad o ddirwy trwy'r post.

16.3.2 Mae'r system hon wedi cael ei mabwysiadu mewn rhai canolfannau ond caiff ei gweld fel system amhersonol. Mae costau sefydlu uchel ynghlwm â'r trefniant hefyd, a chymhlethdodau gydag ansawdd y camerâu TCC fyddai eu hangen.

16.3.3 Oherwydd costau, y cymhlethdod a'r ddelwedd negyddol ac amhersonol, diystyriwyd yr opsiwn hwn ac ni chafodd ei ddatblygu ymhellach fel rhan o'r adolygiad hwn.

17. YSTYRIAETHAU AR GYFER Y DYFODOL

17.1 Asedau meysydd parcio mewn adrannau eraill:

17.1.1 Mae'n amlwg fod y Cyngor yn berchen ar nifer o feysydd parcio mewn Parciau Gwledig, Canolfannau Hamdden ac ati. Ac yn amlwg mae gweithdrefnau rheoli gwahanol Adrannau yn y Cyngor yn wahanol i'w gilydd o ran sut maent yn ymdrin â'r asedau.

17.1.2 Gan fod y Cyngor yn cael ei weld gan y cyhoedd fel un corff unffurf, ystyrir y byddai'n werth mabwysiadu'r cynigion a amlinellir yn yr adolygiad hwn ar gyfer yr holl asedau parcio sydd ym mherchnogaeth y Cyngor.

17.1.3 Ar ôl yr adolygiad hwn, cynigir bod gwaith pellach yn cael ei wneud i adnabod asedau parcio eraill yn y Sir a sefydlu pa refeniw ellid ei gynhyrchu o'r asedau hyn petai'r cynigion a amlinellir yn yr adolygiad hwn yn cael eu mabwysiadu.

18. ARGYMHELLIAD

18.1 'Rwyf yn gwahodd sylwadau'r Pwyllgor Craffu ar yr opsiynau a chynigion ynghyd a'u hawgrymiadau ar gyfer cynlluniau amgen i'm galluogi i roi ystyriaeth i'r mater yn ei gyfanrwydd yn ystod y cyfnod ariannol heriol yma.